

№ 1741 42920 E 403a

	NAŠ DOM	
LETNIK XV., ŠT. 1.	□ CELJE □	JANUAR 1923.

DR. A. KOROŠEC :

„NAŠEMU DOMU“ ZA NOVO LETO!

Gospod urednik! Javljate mi, da hočete v prihodnjem letniku „Našega Doma“ priobčevati članke, ki bi uvajali čitatelje v državoznanstvo, in me vabite, da napišem par besed za uvod. Evo me!

Splošna in enaka volilna pravica nalaga vsakemu polnoletnemu moškemu državljanu nalogo, da je poučen o ustroju države, ker samo kdor pozna njeno organizacijo, lahko najde v politiki prava pota in presoja delovanje političnih strank. Ker si žene žele isto volilno pravo kakor ga imajo možje, je tudi za nje državoznanstvo potrebno.

V narodnih šolah ni širila državoznanstva niti stara država, niti nam ga ponuja naša nova država. Za to je treba samopomoči! Hvala Bogu, mi Slovenci smo dovolj gibki, da si sami pomagamo, kjer nam drugi nočejo ali ne razumejo. Za samopomoč v prosveti imamo dvojno sredstvo, izobraževalno organizacijo in časopisje. „Naš Dom“ je ožje kakor drugi listi vezan z našimi prosvetnimi društvi, zato je ravno on pripraven, da nosi tudi znanje o državi v široke plasti našega naroda.

Kakor je za človeka važna družina, stan, občina, narod, istotako je potrebna zanj tudi država. Ona ni navadno društvo, kakor si jih ustanavljamo za svoje gospodarske, prosvetne, zabavne in druge potrebe, nego je organizacija, ki je vsakemu človeku nujna potreba. Iz nje se ne more izstopiti, kakor iz navadnega društva, kadar in iz katerega vzroka hočemo, ker posameznika in narod vežejo z državo in njenim življenjem mnogobrojne notranje in zunanje vezi. Država ne pomeni samo skupnosti enoistih ustavnih in zakonitih določb, nego je tudi torišče skupnega narodovega življenja, katero je medseboj prepleteno s tisočeriimi interesnimi nitmi, ravno tako kakor v družini in narodu. In zadnje, skupnost narodovega življenja, je važnejše, dragocenejše, nego prvo, pravna skupnost, vendar brez pravnih zunanjih oblik je nemogoče tudi notranje življenje. Pravna organizacija države je posoda, v kateri raste in se razvije narod, je prometna mreža, po kateri koraka narodovo življenje. Kajpada ni in ne sme biti pravna organizacija nekaj okorelega,

okostenelega, temveč vse njegove oblike se morajo dati lahko prilagoditi verskim, prosvetnim, gospodarskim socialnim in političnim potrebam narodov, zjedinenih v državi. Narodi so živi organizmi, zato jih v njih življenju, razvoju in napredovanju ne smejo ovirati spona zastarelih ustavo- in zakonodajcev. Iz tega sledi, da se moramo ustave in zakonov držati, dokler so v veljavi, da pa imamo ne samo pravico, nego tudi dolžnost, jih spreminjati in prilagodovati po vedno se spreminjajočih in nanovo naraščajočih narodovih potrebah. Kdor pa hoče kaj spreminjati, poboljševati, dostavljati, pa mora tudi državni pravni aparat dobro poznati. In to nas uči državožnanstvo. Kako je treba spreminjati, popravljati in prenavljati, to pa nas uči politika. Državožnanstvo je torej predpogoj za politično znanost.

Politika je kakor most, ki veže sedanost z bodočnostjo. Politik mora dobro poznati sedanost. Seveda je premalo, kdor se zadržuje samo na sedanosti, kdor naprave samo kritizira, napada, smeši. Tako delajo negativni politiki, tako delajo stranke, ki ne vedo, da mora politik stati na sedanjih tleh, a vedno gledati v bodočnost. Stari ljudje gledajo nazaj v življenje, malenkostni ljudje gledajo na sedanosti, a življenja polni ljudje zrejo v bodočnost! A vendar, kdor hoče delati za bodočnost, mora poznati sedanost. Dobremu politiku je državožnanstvo podlaga za politično delo!

Država in državna organizacija je potrebna, a kakšna je ta organizacija, to je odvisno od državljanov. Ako je slaba, neprikladna, ni to krivda državne ideje, ampak onih strank, katerim daje narod prigodom volitev svoje zaupanje. Vse, kar je slabo in pomanjkljivo, se da popraviti, in ako se ne popravi, je gotovo narod pri volitvah storil velike pogoške. Zato je nespametno, pripisovati krivde državam, marveč živi narod treba, da trka na svoje prsi in skesano priznava: Moja krivda!

Pokret, da se širi državožnanstvo med našim slovenskim narodom, nam je porok, da bomo Slovenci postavili svoje javno življenje na trdnjša in solidnejša tla in da ne bo vsak veter razgibal naših tozadevnih tvorb. „Naš Dom“, ti si prevzel nalogo, da ta pokret preneseš v slovenski narod in ga tamkaj udomačiš. Mnogo uspeha pri novem delu!

DR. A.:

STANOVANJE

imej vedno snažno in čisto, tudi če je borno in revno. Zračni ga pozimi in poleti vsaj enkrat na dan in sicer spalno sobo zvečer pred spanjem; stanovanjsko sobo pa zjutraj. Zrak, ki ga pljuča vdihavajo v sebe in ki ga telo rabi neobhodno za zdravje in za svoj obstoj, mora

biti čist, svež in neokužen. Zaduהל zrak škodi pljučam in zastruplja kri; v zaduהלem in slabem zraku najhitreje dobiš jetiko.

Tla umij vsaj enkrat na teden z vrelo vodo in sodo. Saj je jasno, da se na tleh zbira največ nesnage in kužnih glivic. Od tal se potem vzdigujejo v zrak in prihajajo z dihanjem v pljuča. Zato je treba na snažnost in čistočo tal prav posebno paziti. Pomečaj tla vsaj dvakrat na dan z vlažno metlo ali še bolje z vlažno cunjо. Za vedno se odvadi pljuvati na tla! To ni samo grdo in ostudno, ampak tudi skrajno nevarno in škodljivo. S takim pljuvanjem se največ prenaša sušica. Nabavi si pljuvalnik ali primerno skledico, daj v njo nekoliko lesene volne ali debelejše žagovine, ki si jo poprej namočil v apneni vodi. Ko je ta žagovina že onesnažena, jo zažgi v peči. Pri jetičnih ljudeh, ki veliko kašljajo, je treba na to prav posebno paziti; tu je treba žagovino vsaki dan na novo menjati in staro sežigati.

Pri kašljanju in kihanju drži vedno robec ali vsaj roko pred usta, ker cela kopa nalezljivih bolezni se prenaša s kapljicami, ki nastajajo pri kašljanju in kihanju. Sobni zrak mora biti na vsak način čist tam, kjer leže bolniki. To je za bolnika ena najboljših medicin. Iz peči naj se ne kadi in tobaka ne pusti kaditi v takšnih sobah! To velja tudi za sobe, kjer se stalno zadržuje več ljudij, posebno otroci, in pa za spalne sobe. Pri spanju si telo odpočiva, ali pa pljuča dihajo globoko, ker rabijo svežega dobrega zraka za okrepitev telesa.

Toploto v sobah, kjer so bolniki ali otroci, drži vedno na enaki stopinji, ne zdaj mrzlo, zdaj vroče; to je škodljivo. Pri nas se ljudje silno boje prepaha. V nekoliko je to upravičeno, ali v splošnem se ta strah in njegova upravičenost pretirava. Prepah lahko škoduje samo v nekaterih slučajih: prvič če je telo mehkužno in slabotno; drugič pa, če vpliva na telo prehitro in prevelika razlika toplote v okolici. Če sediš po zimi pri topli peči v mirnem zraku in naenkrat nekdo odpre vrata in okna, potem je to prepah, ki občutljivemu in slabemu telesu škoduje. Kadar pa je zunaj zrak tako topel kakor v sobi, pa se nikdar ne more govoriti o prepahu in tak vetrič tudi nikomur ne more škodovati.

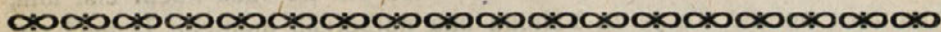
Stranišča naj bodo vedno snažna in čista, če le mogoče uporabljaj za svoje ljudi vedno svoje stranišče, ki ga imaš najbolje pod ključem, ker tudi potom stranišča se prenašajo kužne bolezni. Stenic, ščurkov, bolh ne trpi v stanovanju! Če vedno čistiš tla, beliš stene in čistiš postelje ter sebe in obleko, potem bo ta golazen gotovo izginila. Treba je pri tem samo vztrajnosti in pridnosti. Pri nas je precej lesenih hiš in mnogi mislijo, da se ta golazen iz lesenih hiš ne da odpraviti. Gotovo se da, in ni potreba za to nič drugega kot pridnosti, apna, kropa, malte in zopet pridnosti. Nikdar ne napravljaj gnojnih jam in jam za smeti blizu stanovanjske hiše; sicer imaš v teh jamah stalno zalego

miljonov muh, ki ti silijo v stanovanje in prenašajo mnogo nalezljivih bolezní, in poleg tega imaš od gnojnice v sobah vedno nezdrav in smradljiv zrak. Ne samo do praga, čez prag nesnaga, pravi pregovor. Nauk o zdravju pa pravi: Daleč od praga in hiše nesnaga! Stanovanje glej, da bo suho, ker v vlažnem stanovanju boš gotovo kmalu zbolel.

Razsvetljava v stanovanju imej dovoljno, posebno če pri luči kaj delaš, čitaš ali pišeš. Po možnosti imej stanovanje obrnjeno na jug tako, da ima solnce vedno pristop do njega — cvetlica v senci je nezdrava in blede, na solncu pa se kmalu popravi in dobi svežo barvo — tako tudi človek. Dalje pa je solnce ona moč, ki škodljive in nalezljive glivice, kakor jetične, najpoprej pomori.

Stanovanje naj ti bo svetišče, kjer ti cvete domača rodbinska sreča; če boš to svetišče držal v redu, snažno in čisto, pa bo tvoja notranja in tvoja rodbinska sreča še večja, raje boš ostajal doma, kakor pa posedal po gostilnah in beznicah: to bi si morale posebno zapomniti naše žene in dekleta, ker žen nesnaga in nemarnost deklet je marsikje kriva, da je mož ali oče pijanec: v čednem, čistem, rednem kmetskem in delavskem domu nimajo pijanca!

A. B.:

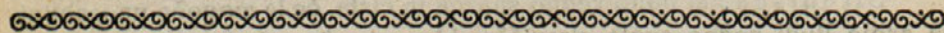
TEHTAL SEM SRCA.

V tihí noči,
ko je lila bela mesečina
skozi okno v mojo tiho sobo,
ko je rahlo dihal vetrič
v jelšah ob potoku,
vzel sem tehtnico srebrno
in sem tehtal.

Tehtal sem srca
ki sem kedaj jih srečal
na samotnih svojih stezah,
ko sem sredi gluhe stepe
s hrepenenjem v duši
iskal pokrajino solnca
na obzorju daljnem.

Duša zvesta
čuj sedaj novico:
ko sem tvoje srce
dal na bridko sodbo,
prav do tal
z bremenom sladkim
je klonila skledica srebrna.

Jaz sem pa pozabil
svoje tihe boli,
dvignil glavo
in zapel si pesem novo,
pesem rdečih rož in belih lilij,
himno o pomladi.

BOŽIDAR:

MOJE CVETKE.

Pred petimi leti sem kot vojak ležal bolan v neki dunajski bolnici. Nisem bil sam. V dveh dolgih vrstah smo ležali v svetli, prostrani dvorani. Ljubeznjive sestre so nam stregle kot lasne matere in da ni bilo domotožja — te najhujše bolezní — bi se z največjo radostjo spominjal onih dni.

Poleg mene je ležal mlad ulanec, od doma vrtnarjev sin. Cvetlice je ljubil nad vse. Sestra strežnica mu je prinesla vsako jutro sveži šopek, ki ga je postavila na malo mizico pri postelji. Neizrečeno hvalen nasmeš iz plavih oči vojakovih je poplašal dobrohotno skrb, s katero mu je prinašala sestra cvetje. — Bil pa je ulanec nevarno ranjen. Tolazili smo ga sicer, da bo kmalu boljše, toda bolezen se je z vsakim dnevom slabšala. Prišla je ura, ko je pričel — prej tako cvetoč mladenič, sedaj do zadnjih moči izhirani mučenik, trpin — umirati.

Predno pa je izdihnil, je romala njegova duša v čudovitokrasen vrt. Tam so cvele cvetlice v tako žarečih in veličastnih barvah in tako opojnega, sladkega vonja kot nobena zemška cvetlica. Mladi vrtnar še nikdar ni videl tako plemenitih, žlahtnih cvetov. Sklanjal se je k cvetovom in jih lahko gladil z roko in jih božal. Občudoval je te divne, prekrasne cvete in se ni mogel nagledati lepote in krasote teh svilnatih, židanih, baržunastih božjih umotvorov.

Na tem vrtu pa so bile tudi revnejše, priproste gredice, kjer so rasle sicer tudi lepe cvetlice, a bilo je na teh gredicah tudi dosti plevela. Pri teh gredicah so klečali ljudje vsake starosti in vsake velikosti in Zorko — tako je bilo ime vojaku — je videl, kako so se trudili, da bi izruvali plevel, pri tem pa so jim kapale solze iz oči in so padale na cvetje kot svetle rosne kapljice. Šel je Zorko mimo njih — pa noben klečečih se ni ozrl nanj. Tako so bili vsi zatopljeni v svoje delo.

Ob koncu vrta je stal lep šotor, po katerem so se spenjale purpurne rože. In zaslišal je fant nadvse sladko godbo, ki je donela iz šotora in ga silila, da se je približal. Zagledal je v sijajnem višnjevem oblačilu nebeško Gospo. Prežarna krona je blestela na razpuščenih zlatih laseh. V naročju je držala presladko svoje Dete. Angelčki so se igrali okrog Marije po travi in muzicirali na svoje nebeške instrumente. Zorko je obstal in ni upal naprej. Jezusček mu pomigne s prstkom in mladi vrtnar je vstopil v šotor. Tu pred rajskim Detetom in pred ljubeznjivo Materjo je padel na kolena med preplašene angelčke. Izpregovoril je božji Otrok in njegov glas je zvenel kot prekrasna struna: „Zorko, kaj prihajaš s praznimi rokami? Jaz bi rad tvojih rož!“ In Mati Marija je rekla: „Pojdi in poišči svojo gredico. Natrgaj si tam rož in nama jih prinesi!“

Šel je Zorko iskat svoje gredice. Pa kje naj bi jo našel na širnem, nepreglednem vrtu? Ko se je tako vpraševal, je naenkrat stal lep mladenič ob njegovi strani. „O, kdo si ti, prejasni?“ vpraša Zorko. „Kaj me ne poznaš? Vedno sem bil ob tvoji strani“, je odgovoril njegov angel varuh. Stopala sta skupno med gredicami, po potih semintja... in končno sta stala pred Zorkovo gredico. „Zdaj natrgaj cvetov!“ reče angel in izgine.

Brez besedi je stal Zorko in gledal. Pred njim njegova grčica. Cvetlice so stale na njej, podobne onim čudovitim rožam, ki jih je videl pri vhodu na vrt... a barva teh cvetic je bleda, mrtva. Polno sivega prahu leži na lističih. Zorku se je zdelo kot bi te zaprašene cvetke šepetale med seboj. Sklonil se je globoko do njih in prisluškoval, da bi razumel njih govorico. — Prva je stala visoka lilija; polno prahu je bilo na njej. Skrivnostno je šepnila Zorku na uho: „Glej, jaz sem nedolžnost tvoje otroške dobe!“ In še globlje se je sklonil Zorko. V prahu je rasel cel grmiček vijolic: „Glej, me smo ponižnost, skromnost tvoje mladosti!“ Mladi vrtnar je vstal. Pred njim je rdela, vsa s prahom pokrita, razcvela vrtnica na visokem stebelu: „Glej, jaz sem tvoja prva ljubezen!“ — in ostuden črv je grizel sredi purpurne rože. In gledal je Zorko na gredico. Tu so stale tihe mirte, vse zaprašene in izsušene. Tiho so šepnile: „Glej nas, molitvice, ki smo radostne cvele na tvojih deških ustnicah!“ Med žejnimi cvetkami se je razraščal neljubi plevel.

Zorko se je užalostil nad zanemarjeno gredico in je padel na kolena. Oči so bile polne solz, ki so mu kapljale na cvetke in izmivale prah iz njih. Kamorkoli je kanila solzica, tam je zažarela barva v prečistem blesku. Popje in cvetje se je napojilo z nebeškimi dišavami. In iz lilijskih ustic je prišel radostni vzklik: O, zdaj me nesi svojemu Bogu! In glasno so klicale male vijolice: Zdaj nas smeš ponuditi Vsevečnemu v časten pozdrav! In veselo so zažarele oči kot jutranja zarja zardele vrtnice: Le nesi me Gospodu; zdaj me bo tudi On nesel! — in padel je črv mrtev iz rože. Pod nogami fantovimi pa je rasel še plevel. In znova se je sklonil Zorko k gredici. Z obema rokama je pričel puliti plevel iz nje — toda čutil je, kot bi segale korenine plevela prav na dno lastne duše. Čutil je, da mora prav iz tal duše izruvati korenine, ako hoče, da bo gredica očiščena in opleta. Nazadnje je bil gotov tudi s tem. Utrgal si je lilijski cvet, vijolice, vrtnico in vmes je vpletel na novo oživljene in vzelenele mirtine vejice in v rokah je držal prekrasen šopek. Naenkrat je stal pred njim zopet angel in mu rekel prijazno: Pojdi!

Zorko je stopal ob strani angelovi zopet k Materi božji in Jezusčeku. Še vedno so se igrali angelčki okrog rožnega šotora in igrali na citre in vijoline. Zorko je pokleknil in komaj upal dvigniti roko in boječe in sramežljivo je dvignil svoj šopek k Mariji in šepnil: „Moje cvetke!“ —

Tako je romala duša Zorkova, predenj se je ločila s sveta. — Sestra Antonija je sedela ob postelji umirajočega ulanca in držala njegove vednobolj mrzle roke v svojih rokah. En četrti na dvanajst se je Zorko dvignil v postelji in iz velih ustnic je skoro neslišno dahnilo: „Moje cvetke!“ — Tedaj mu je sestra dala v roke mal šopek pomladnih

vijolic, ki so stale na mizici ob bolnikovi postelji. Mladi vojak je smehljaje omahnil nazaj v postelj. V trdnosklenjeni roki je držal pomladni šopek. Roke so bile že omrzle in otrple, a cvetke so še živele. Gledal sem cvetje v mrtvaški roki in bilo je kot bi cvetele v vazi iz rumenkastega porcelana.

TUGOMER SAMOV:

MOLITEV.

Vse je molčalo okrog —
 tiha in temna noč ...
 In tedaj sem sklenil roké
 in sem dvignil jih k Tebi, o Bog! —

O Bog, o veliki Bog,
 kako revno je moje srcé ...
 O Bog, Neskončni, Predobri —
 kedaj bo minilo gorjé — —?
 Kedaj bo konec solz in nadlog? —
 Usmili se, o dobri, usmiljeni Bog ...

JUSTIN.

SAVINJSKI FLOSARJI.

Dokler je človek mlad in majhen, res malo vé. Zato se mu zdi čudna vsaka reč, katero vidi prvikrat. Tako se je godilo tudi meni. Tam, kjer sem doma, je blizu malo mestece. V njem sem videl človeka, ki je vedno nosil s seboj stol. Ta Jagrov Franc, ali kako mu je že bilo ime, je sedel takoj na ta svoj stol, kakor hitro se je kje ustavil, in če je bilo tudi sredi mesta. Za to svojo navado je imel pravičen vzrok. Kajti bil je silno obsežnega telesa. Sedaj po 20 letih ga cenim v duhu na 160 kg žive teže. Prav umljivo je torej, če so ga noge rade bolele, in če je tako rad sedel.

Poznam tudi ljudi, ki so tako rejeni, da samo zaradi svoje debelosti niso bili potrjeni k vojakom, še v veliki svetovni vojski ne. To je gotovo bolje, ko če si je kdo iz strahu pred vojaščino odsekal palec, ali jedel kaj takega, da se je nazadnje pošteno zastrupil.

Prišla so leta, in tudi jaz sem prišel malo po svetu naokrog. Slednjíč sem jo zavil za dalje časa med savinjske flosarje. Med njimi se mi je najprej čudno zdelo to, da tako radi sedijo vsi, mali in veliki, debeli in suhi. Sedijo povsod: na paši, na potu, pred hišo, celo na tleh sredi čerkve. Sedijo vsak čas: ob lepem in slabem vremenu, spomladi, poletí in v pozni jeseni. To je znamenje, da imajo bolne noge.

Ko sem bil dalje časa med flosarji, sem spoznal, da jih je silno veliko tudi na očeh bolnih in revmatičnih, in da med njimi hudo gospodari jetika. Ravno jetike bi se človek najmanj nadejal v tem zdravem planinskem zraku, med samimi smrekovimi in jelkinimi gozdovi.

Zdaj se ne čudim več. Kajti flosarji imajo težko delo. In sicer celo leto. Po zimi hodijo v planino sekati les. To so „olcerji“. Hrano imajo tam gori bolj slabo, malokdaj kaj toplega, kar pač kdo prinese od doma. Dostikrat, v mesečnih nočeh, delajo tudi nočni „šiht“. Spanje je pri tem seveda neredno in slabo. Koliko dela je še treba, da se les spusti v dolino, zvlači k vodi in sežaga! V zgodnji pomladi in pozni jeseni, ko je dostikrat še mnogo leda v potokih in v Savinji, gredo fantje in možje plavit les. Pri tem morajo pogosto do pasu v ledeno vodo. Če flosarja strmeč vprašaš, kako mora prestat, se bo pošalil: „Pri nas že otroka kalimo, da mu potem mrzla voda nič ne škodi!“

Hiše so v teh krajih večinoma zidane. A menda ne iz pravega kamena. Zato je v njih veliko vlage, tako da po nekod kar teče po vratih. Akoravno so hiše velike in prostorne, spijo navadno vsi skupaj v tesni čumnati. Tudi to je zelo nezdravo.

Ne smete pa misliti, da so flosarji sami bolehave in slabotni ljudje. Nikakor ne! Nahaja se med njimi vkljub vsemu prav veliko zdravih in krepkih fantov in deklet, in dosti starčkov dočaka pri dobrem zdravju 80 do 90 let.

„Dežek se že kadi, flosar se veseli“, pravi domača pesem. Ko je primerna voda, vzame flosar, kar je potrebno, se priporoči svojemu patronu, sv. Miklavžu, ter se poda na pot po živahni Savinji, preko jezov in pod mostovi. Čez čas zvežejo več flosov skupaj, nekaj mož in fantov odide proti domu, drugi peljejo dalje v Savo, in če treba, v Donavo. Ako jim je sreča mila, da prodajo kmalu in dobro, se vračajo čez 14 dni ali tri tedne veselo domov, prepasani s tistimi debelimi vrvmi.

Ako je vode malo, gre flos počasi naprej. Neredko zaide flos na skalo in obtiči. Treba je iti v vodo, vzdigovati, včasih celo flos razdreti. Kako zamudno in naporno delo! Ob suhih letih, ko mesece in mesece voda ni dovolj velika, vidiš nepregledne vrste voz, naloženih z rezanim lesom, katerega peljejo na postajo. Naloženi so visoko, kakor po drugod seneni vozovi.

Ob vodi pa čaka v takem slučaju nešteto flosov in lesa na kupih dežja. A gorje, če pride velika voda prenašlo! Tedaj odnese lesa za stotisoče! Seveda, mnogo lesnih trgovcev je bogatih, drugače bi prišli ob taki nesreči popolnoma na nič. In kolikokrat so domači v skrbeh za očete in brate, ki so že doli v Savi, pa jih je zalotila nagla voda! Če pride voda z a njimi, jih nese Bog vé kam. Velika nevarnost je ne samo, da se flos raztrga, ampak, da se tudi flosarji utopljo.

Pred kratkim je peljal 80 leten flosar s sinom. Bila je velika voda. Proti večeru prideta do Zidanega mosta. Tu zakliče oče na sprednjem koncu: „Pridi sem, jaz ne vidim nič več!“ Bilo je prepozno. Flos se preobrne. Sina je nesla voda eno uro daleč, tamkaj se je vendar rešil. Očetu je držal nekdo iz čolna lato, a ni se je oprijel. Najbrž je ni videl. Neslo ga je deset ur daleč, tja dol blizu Dobove. Našle so ga ženske, ki so nabirale suhljad. Bil je ves v pesku, le roko so videle moleti iz njega. — Nimajo torej prav tisti, ki se po potu norčujejo iz flosarjev in jim nagajajo.

Čeravno pa je ta poklic tako težek in nevaren, ga Gornjesavinjčan vendar ljubi. Ako vprašaš fantiča, kaj bo, ko bo velik, dobiš večinoma odgovor: „Flosar, olcer, žagar!“ Kajti les je v Gornji savinjski dolini glavni vir dohodkov. Nečaj vrže govedoreja, ovčja volna in v zadnjem času sadje. Vodna moč je tukaj precej dobro izrabljena. Skoro povsod je napeljana Savinja na žage in mline, poněkod tudi na elektrarne. Njiv ni dovolj, zato je treba mnogo žita kupovati. Hmelj so med vojno vrgli do malega ven. Dosti flosarjev je pametnih, in zato se še vedno oblačijo v volno in raševino. Tudi konzumov in zadrug je med njimi toliko, kakor menda nikjer drugje na Štajerskem. Žal, da se še niso združili doslej v močni lesni zadrugi. Tudi živinorejska, mlekarska in pa zadruga za promet s sadjem bi bila velikega gospodarskega pomena za te kraje.

Ali naj malo opišem flosarsko deželo? Mislite si vile z dvema koncema, položene proti zapadu, en konec veliko daljši od drugega. Daljši, severni konec je Savinja, krajši, južni pa Dreta.

Savinja izvira na divnem Okrešlju (1400 m visoko). Krog in krog je cel niz vrhov: Mrzla in Turska gora, obe Rinki, Brana, Planjava, Škarje, Ojstrica. Vidiš tudi Savinjsko sedlo, Turski žleb in Kamniško sedlo. Savinja se zbere iz kakšnih šestero ledenomrzlih virov, nameri se proti vzhodu, a že — pada v prelepem slapu pod Rinko. Nekaj časa teče dalje, a kmalu izgine med peskom ter se obrne proti severu v prekrasno svetovnoznano Logarjevo dolino. Na sredi te doline privre drugič na dan, na njenem gornjem koncu pa se obrne zopet proti vzhodu. Že mečejo v njo les. Med ogromnimi skalami hiti mimo Solčave, pusti na levi Olševo, po kateri gre sedaj državna meja, ter strmo odsekano Raduho, na desni pa tihi in prijazni Robanov kot in pa Vežo. Mimo „presihajočega studenca“ in Igle priteče v Luče in slednjič v Ljubno. Na desni se tukaj dvigujeta Veliki in Mali Rogatec ali „ležeči menih“.

Pod Ljubnem se svet odpre. In tukaj že spuščajo v Savinjo prve flose, menda nad 30 km od njenega prvega izvira. Okolico krasijo podružnice z nenavadno lepimi imeni: Rosulje, Radmirje, Okonina. Na

desni ostane Sv. Frančišek Ksaverij, Savinja pa teče mimo Rečice ob Savinji do Nazarij.

Tukaj zapustimo za nekaj časa bistro Savinjo ter poglejmo za počasno Dreto! Ta izvira na Črnicu in teče proti severo-vzhodu mimo Novešliffe v Gornjigrad. Odtod dalje, komaj 10 km od izvira, že lahko nosi flose. V velikem loku oblije dolgo Menino planino ter Čreto, teče mimo Bočne, Šmartnega ob Dreti in Kokarij do Marijinega gradu pod Nazarjami, kjer se izliva v Savinjo.

Čez pol ure je Savinja v Mozirju, prijaznem trgu, ki ima malo dolinico za-se. Na levi se vzdiguje široka Mozirska planina, pozdravlja nas podružnica sv. Radegunde v šmiheljski župniji ter Sv. Križ pri Belih vodah, na desni pa spremljajo tok Savinje dobroveljski griči. V soteski pri Letušu zapušča Savinja flosarsko deželo, to je, gornjegrajski sodni okraj, izogne se Šmartnemu ob Paki ter Gori Oljki, pridruži si Pako ter krene v ravni črti v blagoslovljeno Spodnjo savinjsko dolino, polno hiš in hmelja.

Tako smo v naglici prepotovali celo „flosarijo“. Železnice nima, zato tukaj mnogo trpijo konji, bicikli in — naše noge. Ko prvokrat potuješ po njej, te objame strah pri teh velikih daljavah. To je eden najlepših kosov naše dežele, imenovan štajerska Švica, potisnjen daleč notri med Koroško in Kranjsko. Poleti ga obiskujejo cele čete turistov iz naše in iz tujih držav.

Kadar se napoti flosar od doma s flosom, ne more vzeti s seboj drugega ko kruh in vino. In takrat flosarji precej pijejo, kakor tudi drugače zelo ljubijo godbo in ples. Pa so večina mehki, kadar so vinjeni. Pretepi so v teh krajih redkejši ko drugod, ravnotako tatvine. Pravi se, da je flosar robot in napuhnjen. Koliko je na tem resnice, ne bom sodil. Rečem samo, da imamo vsak pred svojim pragom dovolj smeti, če ne celo v hiši!

Imajo pa flosarji kot planinci nekaj resnega na sebi kakor njihovi temni gozdovi. Če so pa mnogi izmed njih redkejših besed, so zato zanesljivi in verni. V cerkvi se tudi moški lepo vedejo, in radi obiskujejo božja pota, katerih je v bližini dovolj. Procesije in „lepe nedelje“ z visokimi mlaji in obilnimi vencami so zelo priljubljene.

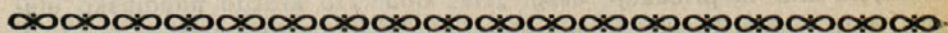
Med flosarji se najde marsikatera beseda, ki je drugod ne slišimo, ali vsaj ne v tem pomenu. Nekatero so pristno domače: závod pomeni: gozd, odtod tudi kraj Závodna; platanica = 4 m dolg hlod; uvél = len; ličen = majhen ali droben; učásiti se = čas si vzeti; préprast = neumen; žnudrav = neroden; náradn = pripravljen; snážen = kaj vreden; povsod in tod = povsod; nemarnost = nečistost „ébrc = rdeča borovnica (Preiselbeere). Pripomnim tudi, da mnogo domačinov ne pravi: Savinja, ampak Sávná.

Rabijo pa tudi marsikatero tujko; sami sebi pravijo: flosarji, zato jih tudi jaz ne imenujem splavarje ali splavičarje; goten = boter; gájtečen = skop; nidig = nevoščljiv; vtrúcati = premagati; potručan = trmast; špodélati = zasmehovati; bogovežen = pobožen; samovežen = svojeglav.

Kako priraste flosarju voda k srcu, sem spoznal, ko sem srečal skoro slepega starčka, čisto slabega, imel je že nad 80 let. Vprašam ga: „Kam pa vi?“ Odgovori mi: „K vodi! Sem bil nekdam flosar, pa grem tako rad gledat!...“ Danes sem nabiral drva, pa me je dež dobil, sem ves moker! — „Pa se niste nič preoblekli!“ — „Ah, sem bil tisočkrat moker, pa človek vse prenese... dokler je mlad!“ —

Ali je že kdo kaj pisal o flosarjih, ali ne, mi ni znano. „Bodi, kar rado“ (tako pravijo tukaj), napisal sem to malenkost v naše mladinsko glasilo. In sicer zato, da bi kdo drug lepše opisal druge dele naše domovine. Upam, da mi ne bo nihče ničesar zameril. Spoznavajmo se ter ljubimo brate in dom!

POD VAŠKO LIPO.

Boj surovosti! Prvič po strašni svetovni vojni boš voščil dragi! Naš dom slovenski mladini veselo novo leto, ter jo bodril in vodil v novem letu. Slovenska mladina pa se ga bo še trdneje oklenila, ga brala in širila. Katoliška slovenska mladina bo združena s teboj, dragi! Naš dom, krepko stopala po poti poštenosti in značajnosti naprej, dokler ne zrastejo iz nje možje poštenjaki, stoječ kakor skala na braniku katoliške Cerkve.

Dragi bratje! S ponosom gledamo na pragu novega leta nazaj na prehojeno pot, na ovire, boje in težave, pa tudi na častne zmage, ki jih je katoliška mladina izbojevala v pretečenem letu. V novem letu nas čaka veliko truda in dela, a ko dosežemo cilj, čaka nas še lepše plačilo. Našo največjo pozornost vzbuja surovost mladine. Zato bodi obrjena vsa naša skrb v novem letu za blažitev in izobrazbo mladine. Pa boš se vprašal: kaj morem storiti jaz za narod, za to delo so že drugi gospodje! Ne, dragi brat, tudi za te je široko polje: z dobrim vzgledom kaži tovarišem pravo pot!

Srce me boli, ko čujem divje preklinjanje, kateremu so se nekateri mladeniči že zelo privadili. Treba le najmanjše reči, in rabil bo najbolj ostudne laške kletvice, ne da bi premislil kaj govori. Žalostno je, kako hitro so se ljudje poprijeli teh tujk od naroda, ki je usužnil tisoče naših bratov in nam prizadjal nebroj zla! Ne pačimo lepe slovenščine s togdobjo! S preklinjanjem naj izgine tudi surovo priduše-

v a n j e. Oboje žali Boga in podžiga surovost. Pomni mladenič, da imaš le eno dušo, ki jo s priduševanjem staviš mnogokrat na kocko za prazno šalo ali v pokrepitev svoje laži!

Med delom naj zadoni mesto neotesanih šal poštena narodna pesem iz krepkih mladih grl. Nič ne vnema bolj za dobro stvar in ne kratkočasi človeka kot lepa pesem. To so misli preprostega mladeniča, o delu med narodom. Prosim tovariše, da se oglasite s članki o tej stvari, da se pogovorimo pod vaško lipo o našem bodočem delu.

Osebek Ozvald,

Zanimivo in obenem veselo je dandanes čitati zlasti razne mladinske liste, kajti iz njih veje nek nov sveži duh, ki obljublja s časom prenoviti tudi pri nas na Slovenskem vse naše zasebno in javno življenje! Kdor res dobro želi naši mili domovini se mora veseliti, da se poštena mladina po vseh krajih organizira v raznih katoliških organizacijah, ter se navdušuje za vse lepo in pošteno. Pred vsem pa človek z največjim veseljem čita in pričakuje dragi „Naš dom“ to krasno mladinsko glasilo, kajti v vsaki številki čitam poleg podučljivih člankov toliko veselega o gibanju naše slovenske mladine v naših krščanskih organizacijah! Ni je dandanes skoraj župnije, kjer bi se ne zbirali dobromisleči fantje in zavedne mladenke, da si vežbajo duha in srce, da si bistrijo um in blažijo čustva, ter se med seboj navdušujejo za našo sveto katoliško Cerkev in sveto vero! Zato se prirejajo razni shodi, fantovski sestanki, različna predavanja; drugje spet lepe gledališke predstave! Vse z namenom, poučevati, vzgajati in navduševati za našo sveto stvar! In res kako krasne sadove že vidimo v tej in oni fari širom naše lepe slovenske domovine! Priprosti kmečki mladeniči in priproste mladenke se izsolajo v raznih krščanskih društvih v odlične govornike in navdušene verske in narodne branitelje, vnete in požrtvovalne domoljube, tako da jih lahko res imenujemo cvet in up naše bodočnosti! Napovejmo v novem prihajajočem letu odločen boj vsem sovražnikom naše lastne in narodove sreče, združimo se vsi do zadnega mladeniča, moža in mladenke v naših Mladeniških, Dekliških zvezah, v Orlih, Orlicah, Izobraževalnih društvih in bodočnost bo veselejša! Bog živi! Slavko iz Polenšaka pri Ptuj.

DEKLIŠKI VRTEC.

O dekliški vzgoji piše cesar Napoleon I. v svojem pismu z dne 15. maja 1807 nekemu zavodu tako-le: „Treba je začeti z verskim poukom z vso resnobo! V tej zadevi ne dovolite nikakoršne premembe ali omejitve. Verski pouk je največje važnosti v vseh zavodih za dekleta. Ta pouk je najgotovejši porok za dobre žene in dobre matere.

Vzgojite nam vernih deklic, ne klepetavih modrijank! Ženska ima v družbi važno nalogo, za katero potrebuje vztrajne požrtvovalnosti in nesebične ljubezni; radi tega je za vzgojo deklic neobhodno potrebna vera. Vzgoja nima namena vzgajati lepih in dražestnih, temveč čednostnih deklic; te naj ne iščejo drugim dopadati s svojo duhovitostjo in zabavnostjo, temveč s čednostjo in z vrlino svojega značaja. Izuče naj se zlasti v ženskih opravilih, same morajo izdelovati nogavice, srajce, sploh vse važnejše potrebščine. Vse kar se nahaja v njih sobicah, naj bo delo njih rok!

Kako visoko je cenil ta veleum versko in praktično vzgojo deklic! In pri nas danes — o tem bomo o priliki še govorili.

Obleka. Dekle mora imeti tudi glede obleke vedno glavo na pravem mestu. In sicer glede nakupovanja, rabe in noše.

Glej pred vsem, da dobiš sveže blago. Ne glej toliko na lepoto, marveč na trpežnost. Tudi ne glej preveč na nizko ceno, ker zanjo gotovo dobiš preležano in sploh slabo blago, ki bo trpelo le malo časa. Pregovor pravi: Kdor drago plača, po ceni kupi. Kdor po ceni kupi, drago plača. Pri izbiranju tudi pomisli, kakšno blago je za tebe najbolj primerno, za doma, za delo, za cerkev. Za zimo kupuj blago temne barve, za poletje bele barve.

Obleka se ne pokvari samo tedaj kadar se nosi, ampak mnogokrat tudi tedaj, kadar leži ali visi malomarno shranjena. Kadar se obleka sleče, ne meči je malomarno po mizi, postelji, klopeh. Potno, vlažno in mokro najprej posuši, potem skrtači, če je raztrgana takoj zašij, potem še le lepo zloži in obesi v omaro. V omari naj bode suh zrak, ker vlaga najbolj škoduje blagu. Omaro je treba večkrat prezračiti in pregledati, če niso prišli do nje moli.

Perilo trpi največ pri pranju, posebno če pride v roke nevezčim pericam. Skrbi torej draga mladenka, da se temeljito poučiš o praktičnem pranju.

Da znaš lepo krpat, prenarejat in šivat obleko in perilo vsaj za domače potrebe, to naj ti bode v veselje in ponos.

Ženska moda v sedanjem času se pač spreminja, kot aprilovo vreme. Glede tega naj ti velja pravilo: ne se pretrdovratno držati stare mode, a tudi ne posnemati vedno nove, posebno nedostojne. Drži se vedno srednje poti, svojemu stanu primerno. Naravno je sicer, da se dekcle oblači nekoliko lepše. A pri tem pomni: če hočeš spoštovana biti, se ne smeš čez svoj stan nositi. Vedi, da lepa in draga obleka malo pomaga v življenju, ako sta glava in žep prazna. Bolj nego za lišp, skrbi za izobrazbo uma in srca. Bister um, pošteno srce, delavne roke, to naj bo kinč za vsako dekcle.

Po naši domovini se poje veliko narodnih pesmic v čast slov. dekletom. A vedno le modrim, ponižnim. Ošabnim, prevzetnim pač nikjer.

Da bi imelo vsako dekle glede obleke vedno glavo na pravem mestu, to želi

Micka iz Žič.

Luštna Špela in pametna Minka.

Špela: Dober dan, Minka! Kam pa tako hitro?

Minka: Veš, k večernicam — danes ima Marijina družba molitveno uro, potem pa imamo sestanek Dekliške zveze. Greš ti tudi?

Špela: Eh, nimam časa! Sploh pa ni nič posebnega pri vaših sestankih. Ena govori tako, druga tako — ženske že itak preveč klepetajo, pravijo. Če pa pridete med ljudi, ste pa vse enake. Jaz sem pa povsod luštna in se tudi rada včasih malo zasučem. Dokler smo mlade, bodimo luštne. Če ućakamo starost, nas tako ne bo nihče pogledal. — Veš, po večernicah grem malo v gostilno — Resnikov Tonč bo dal za vino ... pa muzika bo ... oh, ali bo lušno!

Minka: Ali poznaš Kunejevo Micko? Lani je plesala na vsaki muziki, strašno luštna je bila, naenkrat se je pa začela skrivati pred ljudmi, in saj veš ... Siroto so povsod preganjali, nihče je ni maral pod streho. Če bi mogla ona zdaj popraviti, kar je zagrešila, bi gotovo drugače govorila ko zdaj ti!

Špela: Beži, beži! Ti gledaš vse skozi črna očala! To mi še na misel ne pride, da bi se pajdašila s kakimi zapeljivci! Resnikov Tonč je pošten in prijazen fant! — In saj veš ...

Minka: O vem, vem! Bolj misliš na to, kako bi se njemu prikupila kakor pa, da bi dopadla Bogu! Po taki poti so hodile vse nesrečne deklice, ki so verjele sladkim besedam, potem se pa vjele v zanjke zapeljivcev. Zdaj ti je sladek, potem se boš pa ti kisto držala! Ti še sploh ne veš, koliko je vredna dekliška čistost! Zadnjič je Smoletova Anica tako lepo govorila o tem!

Špela: Torej misliš ti, da boš s svojo svetostjo in pobožnostjo prej ujeta kakega moštčka?

Minka: Hvala za kompliment! Kar naravnost ti povem, da o tem sploh ne mislim. Jaz mislim samo, da moramo vsa dekleta, kar nas je dobrega mišljenja, držati skupaj, se kaj lepega naučiti in pošteno živeti. Ljudje nas opazujejo bolj ko si ti misliš! Še nad tistimi, ki so res pobožne in poštene, brusijo svoje jezike! Kaj šele govorijo o takih, ki so fest luštne in lahko-miselne! Veš, ona Kunejeva Micka je bila na vsaki muziki, plesala in pila je do nezavesti, zgubila robec in predpasnik in nazadnje svojo vest in nedolžnost. Kar strah me spreletava, če premišlujem njeno žalostno usodo. Bo menda že bolje, da smo poštene in da držimo skupaj v Dekliški zvezi ... Tudi zapojemo si vsakokrat kako lepo pesem.

Špela: Saj jaz tudi rada pojem! Če Žibretov Franček v gostilni zaigra na mehe, tedaj pojemo vsi — pa ne tistih dolgočasnih o rožmarinu in kukovci, ampak vesele ... n. pr. Mi Slovenci vinca ne prodamo, ali pa: Jaz sem si pa nekaj zmisli! ... Zadnjič sem tako prepevala, da sem postala čisto hripava!

Minka: Res žalostno, da ne poznaš drugih pesmi ko tiste lahkomišelnne in dvomljive! Ti nimaš niti pojma o kakem lepem petju. Ti misliš, da je Bog

ve kaj lepega, če se vsi vkup derete poleg tistih razglašenih mehov! Če bi prišla parkrat k našim pevskim vajam, bi drugače mislila.

Špela: No, vaše vaje! Nočem povedati, kaj govorijo ljudje o vašem petju na koru!

Minka: Bog pomagaj, če ni vsakokrat najboljše. Pa to se lahko hitro popravi! Kar ti in tvoja gostilniška družba s Francčekom in njegovimi mehi vred pojdite na kor, potem bomo pa videli, kako boste vi zapeli. V cerkvi si nobeden še ust ne upa odpreti! — Saj so zadnjič rekli g. župnik, da mora pred pridigo in pri blagoslovu peti vsa cerkev! Dokler se boste tako branile sodelovati prl petju, bo že moralo ostati tako. S samim sopranom in altom se ne da peti četveroglasno! Zabavljal bi vsak, pomagal pa nobeden! To ni prav in sramota je za vsakega, ki bi lahko sodeloval, pa noče!

Špela! Jaz ne grem nikamor zraven. Če bi hodila na kor, bi se morala vedno sveto držati. Tega ne maram, da bi potem ne smela nikamor več, ne na muziko, ne v gostilno. Tudi v Marijino družbo ne maram vstopiti. Naša mati so rekli, da je dosti takih poleg, ki jih ni nič prida. Če hočem biti pridna, sem lahko brez Marijine družbe.

Minka: Ti pa tvoja mati menda več vesta ko škof in papež, ki sta priporočala mladini Marijino družbo. Če bi se ravnali po tvojem, potem bi se morali tudi iz katoliške cerkve dati izbrisati mnogi kristjani. To so taki, ki so kristjani samo v krsni knjigi, po svojem življenju pa so neverniki. Zgodi se pa vendar dostikrat, da se tudi taki spreobrnejo in poboljšajo. Če je pa kako dekle slabo, ni tega kriva Marijina družba, ampak slaba družba. Danes bo imela Cenetova Pepca govor o slabi tovaršiji. — Nič bi ti ne škodilo, če slišiš kaj poučnega.

Špela: Mene ni treba nič učiti! Sama vem, kaj je prav in kaj ni prav. Če danes ne grem v gostilno, me Resnikov Tonč ne pogleda več!

Minka: Ravno nasprotno! Če je res pošten in ima resne namene, se mu bo bolj dopadlo, ako bo videl, da se zanimaš za izobrazbo in čednost, ko pa če samo gledaš, kako bi komu padla v oči. Veš, v oči pasti ni težko, a zvesto ljubezen najti je zelo težko. Jaz pa vem, da pošteni mladeniči bolj spoštujejo pridne in resnobne deklice ko pa tiste vsiljive priliznjenke! Še celo lahkoživi in brezvestni zapeljivci hočejo imeti v zakon poštena dekleta! Tistih luštnih ljubic, ki so jih imeli za kratek čas, še pogleda ne nobeden, kadar se hoče za resnico ženiti. Ali ne veš, kako se godi sedaj Barletovi Neži? Zapeljana reva obupuje, ker jo je njen ljubeznjivi prijatelj pustil na cedilu. Kam pa pridemo, če bomo vse tako neumne, da bi za kupico vina, za sladko, za lažljivo in hinavsko besedo prodajale svojo srečo in nedolžnost in si pokvarile tako celo življenje. In glej, me dekleta se na svojih sestankih učimo o nevarnostih življenja, o pravi modrosli in pridnosti. In medsebojno se navdušujemo za izobrazbo in čednost. Če nimamo mogoče tisočakov, bomo vendar bogate na čednostih in dobrih delih, da bomo mogle kdaj kot žene in matere izvrševati svoj poklic. Nekdo mora biti dober in veren pri hiši... V prvi vrsti žena, ki podpira tri vogle. In pa dekleta, ki pomagamo svojim materam v težavnem poklicu in se tako pripravljamo same na resnobo življenja. Odločnost v dobrem pa nam daje Marijina družba in Dekliška zveza s svojimi sestanki. Cele tedne delamo in delamo, da res skoro ni časa za čitanje. Pri sestankih pa je treba samo poslušati in nekaj gotovo ostane v srcu, če že ne vse. Druge, ki še niso bile zraven, tudi

zvejo, o čem so se učile. Tako se širi dobra misel vedno bolj med dekleti, da drugokrat že komaj čakajo, kdaj bo zopet sestanek.

Špela: Ti govoriš kakor raztrgan dohtar. Kar sapo mi je vzela tvoja pridiga... No, ker te imam rada, pojdem pa s teboj, a samo, če ne boš drugim razklepetala, kaj sva se gredoč pogovarjali.

Minka: Jaz nič ne govorim brez potrebe. Če druge zvedo, kako sem te pregovorila, da greš z menoj, to menda ne bo nič hudega. Za dobro stvar ni treba štediti z jezikom. Ko boš sama videla, kako veselo je pri nas, boš prihodnjic pripeljala še druge s seboj. Tistih, ki so že vjete v pogubne mreže greha, seveda ne bomo spreobrnila. Za tiste pa molimo v cerkvi, da bi jim sv. Duh pred smrtjo razsvetlil pamet. Oh, kako bo veselo, ko bodo vse mladenke navdušene za čednost in izobrazbo! Tedaj bo pri nas prava sreča in pravo veselje, tedaj bomo lahko povsod nastopale kot poštene, ponesne in zavedne Slovenke!

DRUŠTVENI GLASNIK.

Ljubno. L. 1922. smo pri nas z velikim trudom tukajšnjega č. g. kaplana ustanovili Dekliško zvezo. Za trud bodi izrečena g. kaplanu srčna hvala. 12. novembra je bil prvi dekliški sestanek; zbralo se je 34 deklet. Sicer je majhno število, a nič ne plaši nas, saj pregovor pravi: „Iz malega raste veliko!“ Bog živi vsa poštena dekleta!

Kostrivnica. Dragi „Naš dom!“ Dne 2. oktobra se je ustanovil pri nas v Kostrivnici že težko pričakovani orlovski odsek. Ob tej priliki so nas posejli bratje Orli iz Šmarja, od sv. Križa in Št. Petra: 36 članov, večina v krojih. Po večernicah se je vršilo na prostem zborovanje, katerega je vodil predsednik okrožja br. Ivan Turk iz Šmarja. V kratkih besedah je opozoril na namen zborovanja in oddal besedo br. dr. Basaju. V kratkem in jedrnatem govoru je br. predsednik razložil pomen slovenskih Orlov in cilje Orlovstva v zasebnem in javnem življenju. Njegove besede je spremljalo živahno odobravanje. Po kratkem odmoru je sledila javna telovadba. V štirih prostih vajah so naši vrli Orli šmarskega okrožja pokazali, kaj vse zmore vztrajnost in odločnost. Po telovadbi je takoj pristopilo k Orlu 26 članov; do danes pa je čtevilo naraslo že na 38. Iz tega razvidiš, dragi bralec, da smo tudi pri nas dostopni za dobro stvar. Imamo Bralno društvo s 100 udi, Dekliško Marijino družbo s 140 in Mladeniško M. D. z 38 družbeniki. Zdaj pa smo dobili še Orla! Orlovski pozdrav vsem bralcem „Našega doma!“ Kostrivniški Orel.

Hajdina pri Ptujju. je videla 19. novembra 1922. lepo Slomškovo slavnost. Najprej so nastopili šolarji z g. Zemljičevimi „črkami“, za njimi je slavnostni govornik Franc Pal podal najvažnejše iz Slomškovega življenja. Nato so šolarice zapele Slomškovo pesem: „Kdo je naučil ptičice peti“. Sledil je dvogovor „Vino in voda“, ki sta ga prav dobro izvedla 2 mladeniča. Za njima nam je slavnostna govornica Marija Zelenik v vznesenih besedah opisala Slomška kot pesnika in narodnega buditelja. Kaj mikavna je bila živa slika „Predica“. Kunica Pal je pela neustrašeno in lepo. Potem je Angela Tomančič deklamovala „Vijolico“, in za njo so šolarice pele „Ajaj, ajaj, ljubček moj“ in „Ljubi moji otročiči, Vaša sestra naj bom“. Oči po-